

Zajištění přístupu k elektronickým důkazům

Informační podklad k návrhu nařízení o evropských předávacích a uchovávacích příkazech pro elektronické důkazy v trestních věcech a k návrhu směrnice, kterou se stanoví harmonizovaná pravidla pro jmenování právních zástupců za účelem shromažďování důkazů v trestním řízení

Podklad k dokumentům Rady č. 8110/18 a 8115/18
červen 2018
zpracovala: Eva Sochorová

Obsah:

- Hodnocení z hlediska principu subsidiarity: 3
- Odůvodnění a předmět: 3
- Obsah a dopad:..... 4
- Stanovisko vlády ČR: 5
- Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:..... 5
- Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR: 5

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: DOKUMENTY EU
Název: Zajištění přístupu k elektronickým důkazům Zpracovala: Sochorová, E. Číslo: Podklad k dokumentům č. 8110/18 a 8115/18 Datum: červen 2018	Typ řady: interní První vydání řady: říjen 2004 Frekvence vydání řady: nepravidelná Zaměření: Informační podklady k dokumentům EU projednávaným VEZ
Klíčová slova: Evropský předávací příkaz; Evropský uchovávací příkaz; Evropský vyšetřovací příkaz; elektronické důkazy	Jazyk: CZ Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií	STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
	PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	
Oddělení pro evropské záležitosti	STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
	INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů

NÁVRH NAŘÍZENÍ

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o evropských předávacích a uchovávacích příkazech pro elektronické důkazy v trestních věcech KOM(2018) 225
v konečném znění, kód Rady 8110/18
Interinstitucionální spis 2018/0108/COD

NÁVRH SMĚRNICE

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se stanoví harmonizovaná pravidla pro jmenování právních zástupců za účelem shromažďování důkazů v trestním řízení

KOM(2018) 226 v konečném znění, kód Rady 8115/18
Interinstitucionální spis 2018/0107/COD

- **Právní základ:**

Článek 82 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie. (KOM(2018) 225)
Článek 62 a 53 Smlouvy o fungování Evropské unie. (KOM(2018) 226)

- **Datum zaslání Poslanecké sněmovně prostřednictvím VEZ:**

18. 4. 2018

- **Procedura:**

Řádný legislativní postup.

- **Předběžné stanovisko vlády (dle § 109a odst. 1 jednacího řádu PS):**

Datované dnem 22. května 2018, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 29. května 2018 prostřednictvím systému ISAP.

Datované dnem 23. května 2018, doručené do výboru pro evropské záležitosti dne 29. května 2018 prostřednictvím systému ISAP.

- **Hodnocení z hlediska principu subsidiarity:**

Návrhy jsou v souladu s principem subsidiarity.

- **Odůvodnění a předmět:**

Evropská komise předkládá dva legislativní návrhy, jejichž cílem je zajistit možnost snazšího a rychlejšího přeshraničního sběru elektronických důkazů (e-maily, zprávy v aplikacích, IP adresy, fotografie, uživatelská jména atd.) při vyšetřování a stíhání trestné činnosti zejména pro případy terorismu a kyberkriminality. V současnosti se pro získání elektronických důkazů, které mohou být uloženy prakticky kdekoli dle rozhodnutí poskytovatele služeb, postupuje v rámci soudní spolupráce prostřednictvím evropského vyšetřovacího příkazu nebo vzájemné právní pomoci. Tato spolupráce je vzhledem k povaze elektronických důkazů neefektivní, pomalá¹ a založená na dobrovolném vydání důkazů poskytovateli služeb. Předkládané návrhy by proto pro účely trestního řízení měly zavést evropský příkaz k předání a evropský příkaz k uchování elektronických

---

¹ Lhůta pro uznání a výkon evropského vyšetřovacího příkazu činí 120 dní (článek 12 *směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/41/EU ze dne 3. dubna 2014 o evropském vyšetřovacím příkazu v trestních věcech*).

důkazů a také povinné jmenování právního zástupce poskytovatelů služeb, kteří nabízejí služby v Unii, jenž by dodržování těchto příkazů zajišťoval.

- **Obsah a dopad:**

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o evropských předávacích a uchovávacích příkazech pro elektronické důkazy v trestních věcech zavádí:

Evropský příkaz k předání (European production order)²

Pro účely trestního řízení se mohou příslušné orgány jednoho členského státu obrátit přímo na poskytovatele služeb³ usazené nebo zastoupené v jiném členském státě a požadovat předložení elektronických údajů bez ohledu na jejich fyzické umístění. Právní zástupce poskytovatele služeb údaje předá přímo orgánu, který si je vyžádal. Orgány hostujícího státu budou součástí postupu, pouze pokud bude nutné příkaz vynutit. Tento příkaz k vydání údajů o účastníkovi nebo údajů o přístupu lze vydat u všech trestných činů. Týká-li se vydání údajů o transakcích nebo údajů o obsahu, lze je vydat pouze ve vyjmenovaných trestných činech.

Evropský příkaz k uchování (European preservation order)

Na základě tohoto příkazu bude muset poskytovatel služeb uchovávat určité údaje pro případ jejich pozdějšího vyžádání prostřednictvím vzájemné právní pomoci, evropského vyšetřovacího příkazu nebo evropského příkazu k předání, tedy aby se zabránilo jejich odstranění, smazání nebo změně údajů. Lze jej vydat pro všechny trestné činy.

Lhůty pro provedení

Oba příkazy jsou adresovány přímo právnímu zástupci poskytovatele služeb a v případě údajů o transakcích nebo údajů o obsahu podléhají také schválení soudním orgánem. Právní zástupce zajistí, aby požadované údaje byly předány přímo vydávajícímu orgánu nejpozději do 10 dnů po obdržení příkazu. V naléhavých případech (bezprostřední ohrožení života, tělesné integrity osoby nebo kritické infrastruktury) pak bez zbytečného odkladu, nejpozději však do šesti hodin.

Návrh dále stanoví:

- peněžité sankce pro účely vymáhání tohoto postupu
- důvody pro neprovedení evropského příkazu k předání jako např. rozpor s právními předpisy třetí země, a postup přezkoumání tohoto příkazu na základě takové námítky
- právo na účinnou právní ochranu podezřelých a obviněných osob, jejichž údaje bylo takto získány, která zahrnuje možnost napadnout zákonnost příkazu, včetně jeho přiměřenosti a nezbytnosti
- dodržování trestněprávních procesních záruk
- možnost orgánů členských států i nadále využívat evropské vyšetřovací příkazy ke shromažďování elektronických důkazů
- šestiměsíční implementační lhůtu.

Návrh nařízení je předložen společně s *návrhem směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví harmonizovaná pravidla pro jmenování právních zástupců za účelem shromažďování důkazů v trestním řízení, aby se zajistilo dodržování těchto příkazů. Poskytovatelé služeb, kteří nabízejí služby v jednom či více členských státech, budou muset jmenovat v Unii alespoň jednoho*

---

² Ministerstvo vnitra ČR překládá jako „evropský příkaz k vydání“

³ Služby elektronické komunikace, služby informační, služby číslování IP adres a názvů internetových domén.

právního zástupce, který bude pověřen přijímáním, dodržováním a výkonem rozhodnutí a příkazů vydaných příslušnými orgány. Tato povinnost se netýká poskytovatelů služeb, kteří jsou usazeni a nabízejí služby výlučně na území jednoho členského státu. Návrh směrnice obsahuje harmonizovaná pravidla pro jmenování právních zástupců a také sankce za nedodržování vnitrostátních transpozičních předpisů této směrnice.

- **Stanovisko vlády ČR:**

Vláda ČR obecně návrhy vítá. Při jejich projednávání chce zaujmout realistický a konstruktivně kritický postoj, aby byla zajištěna slučitelnost s relevantní unijní legislativou.

Návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o evropských předávacích a uchovávacích příkazech pro elektronické důkazy v trestních věcech

ČR kladně vnímá, že návrh zachovává možnost použití stávajících nástrojů mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech, zejména evropského vyšetřovacího příkazu. ČR upozorňuje na nedostatečnou propracovanost některých ustanovení. Tato se týkají přezkumu kompatibility příkazu s dodržováním lidských práv subjektu dat, nejasného technického zabezpečení předávání příkazů i vyžádaných důkazů, ověřování identity zasílajícího orgánu a pravosti žádosti ze strany provozovatelů.

Návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterým se stanoví harmonizovaná pravidla pro jmenování právních zástupců za účelem shromažďování důkazů v trestním řízení

ČR bude při projednávání tohoto návrhu prosazovat, aby povinnosti a práva poskytovatelů služeb byly vyvážené. Zřízení právního zástupce by nemělo vést k nepřiměřené administrativní a finanční zátěži poskytovatelů služeb. ČR se dále přiklání k názoru, že sankce za nedodržení transpozičních předpisů by měly být harmonizovány, aby nedocházelo k tomu, že bude výhodnější mít právního zástupce v jednom členském státě než v jiném.

Dopad na státní rozpočet a právní řád ČR:

Návrhy budou mít potencionální dopad zejména na zákon č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a zákon č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti. Dopad na státní rozpočet není znám.

- **Předpokládaný harmonogram projednávání v orgánech EU:**

O návrzích byla zahájena jednání na pracovní skupině pro spolupráci v trestních věcech a také proběhlo jednání na Radě pro spravedlnost a vnitřní věci (JHA) dne 4. června 2018. V Evropském parlamentu byly návrhy přiděleny Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE) a 24. května 2018 byl dokumentu přidělen zpravodajce Birgit Sippel (S&D). V současné době se očekává usnesení výboru.

- **Projednávání ve výboru pro evropské záležitosti PS PČR:**

Výbor pro evropské záležitosti PS PČR projednal dokument dne 20. 6. 2018 a usnesením č. 112 přijal tyto závěry:

Výbor pro evropské záležitosti

1. **vítá** návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o evropských předávacích a uchovávacích příkazech pro elektronické důkazy v trestních věcech KOM(2018) 225 v konečném znění, kód Rady 8110/18 Interinstitucionální spis 2018/0108/COD a návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady, kterou se stanoví harmonizovaná pravidla pro jmenování právních

zástupců za účelem shromažďování důkazů v trestním řízení KOM(2018) 226 v konečném znění, kód Rady 8115/18 Interinstitucionální spis 2018/0107/COD;

2. **podporuje** stanoviska vlády ČR k těmto dokumentům ze dne 22. a 23. května 2018;
3. **považuje** zavedení nových nástrojů mezinárodní justiční spolupráce v trestních věcech za přínosné pro potírání trestné činnosti související s využíváním moderních technologií a internetu zejména z důvodu rychlejšího a efektivnějšího přeshraničního získávání elektronických důkazů orgány činnými v trestním řízení.